

Sygn. akt III KK 431/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie **P. W.**

obwinionego z art.96 § 3 k.w. w zw. z art. 24 § 1 i § 3 k.w.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 12 grudnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść ukaranego od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 11 marca 2013 r.,

1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. postępowanie w sprawie umarza;

2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa .

UZASADNIENIE

P. W. został obwiniony przez Straż Miejską w W. o to, że wezwany celem wskazania w piśmie z dnia 28 września 2012 r., jako właściciel pojazdu, nie udzielił informacji, kto w dniu 31 lipca 2012 r. o godz. 8.32 kierował lub użytkował pojazd o nr rej. [...], którym popełniono wykroczenie w ruchu drogowym na ul. S. w W.,

polegające na przekroczeniu dopuszczalnej prędkości o 19 km/h, tj. o wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 78 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

Zarządzeniem z dnia 22 listopada 2012 r. upoważniony sędzia Sądu Rejonowego w W. wszczął postępowanie w tej sprawie w trybie art. 59 § 2 k.p.s.w. (k.15).

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 11 marca 2013 r., uznał obwinionego P. W. za winnego zarzucanego mu czynu i za to, na mocy art. 96 § 3 k.w. w zw. z art. 24 § 1, 3 k.w., wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 złotych, a nadto obciążył go kosztami postępowania w sprawie.

Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 19 marca 2013 r. (k. 58).

Od powyższego wyroku kasację na korzyść ukaranego P. W. wniósł Rzecznik Praw Obywatelskich, który na podstawie art. 111 k.p.s.w. zarzucił temu orzeczeniu rażące i mające istotny wpływ na jego treść naruszenie prawa procesowego, tj. art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. w zw. z art. 17 § 3 k.p.s.w., polegające na ukaraniu obwinionego za popełnienie wykroczenia stypizowanego w art. 96 § 3 k.w., pomimo istnienia negatywnej przesłanki procesowej, w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą określoną w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w.

W związku z tym zarzutem wniósł on o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i z tego powodu została uwzględniona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.s.w.

Zgodzić się należy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich, że Straż Miejska kierując do Sądu wnioski o ukaranie P. W. za wykroczenie z art. 96 § 3 k.w. wykroczyła poza zakres swoich ustawowych uprawnień skutkiem czego wyrok w sprawie zapadł w sytuacji braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

W postępowaniu w sprawach o wykroczenia, zgodnie z art. 17 § 3 k.p.s.w., straż gminna (miejska) może uzyskać status oskarżyciela publicznego tylko wówczas, gdy w zakresie swego działania ujawniła wykroczenie i wystąpiła w związku z tym z wnioskiem o ukaranie. W odniesieniu do kontroli ruchu drogowego

uprawnienia straży gminnej (miejskiej) wynikają z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 ze zm.), który stanowi, że do zadań straży należy czuwanie nad porządkiem i kontrola ruchu drogowego - w zakresie określonym w przepisach o ruchu drogowym. Normą ustawową, określającą kompetencje straży gminnych (miejskich) w obszarze kontroli ruchu drogowego jest art. 129 b ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012r., poz. 1137 z późniejszymi zmianami). Zgodnie z art. 129b ust. 2 pkt.1 i 2 cyt. ustawy strażnicy gminni (miejscy) uprawnieni są do wykonywania kontroli ruchu drogowego wyłącznie wobec kierującego pojazdem oraz uczestnika ruchu drogowego naruszających określone przepisy ruchu drogowego, natomiast nie mają uprawnień kontrolnych w stosunku do właściciela lub posiadacza pojazdu, jeżeli nie wykazuje się jego sprawstwa w tym zakresie (zob. wyrok SN z dnia 18 kwietnia 2013 r., II KK 90/13, LEX nr 1299163; postanowienie SN z dnia 29 czerwca 2010 r., I KZP 8/10, OSNKW 2010, z. 9, poz. 76). W związku tym wspomniany przepis kompetencyjny nie obejmuje swoim zasięgiem wykroczenia z art. 96 § 3 k.w., którego sprawcą może być krąg podmiotów uprawnionych do dysponowania pojazdem, obciążonych obowiązkiem określonym w art. 78 ust. 4 i 5 p.r.d. (zob. też wyrok SN z dnia 25 maja 2010 r., III KK 116/10, LEX nr 583855).

Niewątpliwie Straż Miejska w W. na podstawie art. 129 b ust. 3 pkt 7 wprowadzonym do ustawy - Prawo o ruchu drogowym nowelą z dnia 29 października 2010 r. (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), z mocą od dnia 31 grudnia 2010 r., była uprawniona do żądania od obwinionego udzielenia informacji, kto w krytycznym czasie użytkował pojazd o numerze rejestracyjnym [...], jednak w odniesieniu do czynu kwalifikowanego z art. 96 § 3 k.w., nie korzystała z uprawnień oskarżyciela o którym mowa w art. 57 § 1 k.p.s.w. w zw. z art. 17 § 3 k.p.s.w. nawet jeśli ujawniła to wykroczenie, ponieważ P. W. nie odpowiadał w tej sprawie jako kierujący pojazdem lub uczestnik ruchu drogowego.

W związku z tym postępowanie przed Sądem Rejonowym dotknięte było bezwzględną przyczyną odwoławczą o której mowa w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.s.w., z uwagi na wystąpienie negatywnej przesłanki procesowej, określonej w art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w.

Dlatego też Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i wobec braku skargi uprawnionego oskarżyciela postępowanie w sprawie umorzył, przyjmując za podstawę umorzenia art. 5 § 1 pkt 9 k.p.s.w. Orzeczenie o kosztach oparto na podstawie art. 638 k.p.k. w zw. z art. 119 k.p.s.w.